Lähettäjä
Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta
Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala
Pvm 14.10.2026
Tapahtumatunnus 2104600
Diaarinumero 1083 /2026

Vastaanottaja
Lupa- ja valvontavirasto
PL 20, 13035 LVV
PL 20
13035 Avi

Toimija	Lupa- ja valvontavirasto (3543248-7)
Kohde	LVV
Toiminnan nimi	Lupa- ja valvontavirasto
Toiminta	Määrittelemätön valvontakohde (TsL)
Aika	25.8.2026

Asia	Lausunto VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy, Outojängän tuulivoimahanke (Tervola) ja 400 kV:n voimajohto (Rovaniemi, Tornio)

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Tervolan terveydensuojeluviranomaisena toimivalta Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaostolta lausuntoa otsikossa mainitusta tuulivoimahankkeesta 19.10 2026 mennessä, terveystarkastaja on pyytänyt lisäaika lausunnon antamista varten 30.10.2026 saakka. Lisäaika on myönnetty.

Kyseessä on Outojängän tuulivoimahankeen (Tervola) ja 400 kV:n voimajohto (Rovaniemi, Tornio) (LVV-U 32966 /2026) ympäristövaikutusten arviointiselostus.

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee Outojängän tuulivoimahanketta Tervolan kuntaan Kemijoen pohjoispuolelle. Alue sijoittuu noin 9 km Tervolan keskustasta pohjoiseen. Outojängän tuulivoimahankkeen eteläpuolelle sijoittuu tuotannossa oleva Varevaaran kaavoitettu tuulivoima-alue. Hanke muodostuu tuulivoimaloiden rakentamisalueista, alueelle rakennettavasta infrastruktuurista, sähköasemasta ja tuulivoimaloiden tarvitsemasta sähkönsiirrosta. Hankealueelle suunnitellaan vaihtoehdosta riippuen enintään 31–34 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä.

Suunnitelmien mukaan sähkönsiirron liityntä tullaan toteuttamaan joko Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevaan Louepalon sähköasemalle tai Petäjäskosken sähköasemalle. Sähkönsiirron liityntää varten rakennetaan uusi 400 kV ilmajohto nykyisten 400 kV Petäjäskoski-Letsi-voimajohdon ja Viitajärvi-Petäjäskoski-voimajohdon rinnalle. Sähkönsiirron suunnittelussa tehdään yhteistyötä lähialueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen linjauksia on päivitetty YVA-selostusvaiheeseen, ja sähkönsiirron suunnitelmat tarkentuvat yhä hankkeen jatkosuunnittelussa.

Asutus
Tuulivoima-alueen läheisyydessä vakituinen asutus sijoittuu pääasiassa hankealueen pohjois- ja itäpuolelle Luppovaarantien sekä Kemijokivarren alueille. YVA- arviointiselostuksen mukaan asuinrakennuksia ei sijaitse alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista. Arviointiohjelmassa (2024) esitetyt rakennusten käyttötiedot on tarkastettu kunnan rekisteristä, minkä perusteella joidenkin rakennusten käyttötarkoitukset on päivitetty. Tästä johtuen alle kahden kilometrin etäisyydellä ei enää sijaitse vakituista asutusta. Alle viiden kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitsee hankevaihtoehdossa VE1 yhteensä 102 asuinrakennusta ja 39 vapaa-ajan asuntoa. Vaihtoehdossa VE2 vastaavat määrät ovat 101 asuinrakennusta ja 38 vapaa-ajanasuntoa.

Meluvaikutukset
Arviointiselostuksen mukaan tuulivoimaloiden aiheuttamat melutasot eivät ylitä tuulivoimamelulle annettuja ohjearvoja ympäristön asuin- tai lomarakennusten kohdalla kummassakaan hankevaihtoehdossa. Myös pienitaajuinen melu alittaa ohjearvot. Vaikutukset arvioidaan vähäisiksi molemmissa hankevaihtoehdoissa. Vaikka ohjearvot eivät ylity, voivat lähimpänä voimaloita sijaitsevat

vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat kokea tuulivoimaloiden melun häiritsevänä.
Suurin laskettu melutaso on lomarakennus C:n kohdalla, jossa melutaso on molemmissa hankevaihtoehdoissa 39,4 dB(Arviointiselostuksen s.358). Vaikutukset äänimaisemaan arvioidaan hieman suuremmiksi vaihtoehdossa VE1 kuin vaihtoehdossa VE2. Erot korostuvat erityisesti hankealueen koillispuolella sijaitsevien Kaitalammen vapaa-ajan asuntojen sekä pohjoispuolella Luppovaarantien varrella sijaitsevien asuinrakennusten alueella.
Mallinuksia tehtäessä lopullista voimalatyyppiä ei ole vielä määritelty. Mallinnuksessa käytettiin tuulivoimaloiden lähtömelutasona (LWA) 106,9 + 2,0 desibeliä. Arviointiselostuksen mukaan toteutukseen valittava voimalamallin ollessa erilainen kuin melumallinnuksissa käytetty voimalamalli, tehdään melumallinnukset uudelleen viimeistään rakennuslupavaiheessa.

Välkevaikutukset
Tuulivoimaloiden pyörivät lavat voivat aurinkoisella säällä aiheuttaa liikkuvia varjoja eli välkettä. Vaikutus voidaan havaita valon voimakkuuden vaihteluna, vilkkumisena tai nopeasti liikkuvina varjoina. Välkevaikutukset ovat yleensä voimakkaimmillaan keväällä ja kesällä, jolloin auringonpaistetta on eniten.
Arviointiselostuksen mukaan kummassakaan hankevaihtoehdossa ei aiheudu suositusarvot ylittävää välkettä yhdellekään asuin- tai lomarakennukselle. Vaikutusten suuruus arvioidaan vähäiseksi, sillä vuotuinen varjostusaika jää kaikilla tarkastelluilla rakennuksilla alle kahdeksan tunnin.
Suurin varjostusvaikutus kohdistuu lomarakennus B:hen(Arviointiselostus s.369)jossa välkettä aiheutuu enimmillään 6 tuntia 23 minuuttia vuodessa. Tämän vuoksi välkevaikutukset sekä vakituiselle että vapaa-ajan asutukselle arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi.

Pohjavedet
Tuulivoima-alueella sijaitsee yksi luokiteltu pohjavesialue, **Piilola (1284556)**, joka on muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue. Alueen pohjavedestä on lisäksi riippuvainen pintavesi- tai maaekosysteemi. Piilolan pohjavesialueelle ei sijoitu voimalapaikkoja, mutta sen kautta kulkee parannettavaksi suunniteltu yksityistie.
Lähimmät voimalat sijoittuvat Piilolan pohjavesialueesta vaihtoehdossa VE1 noin 380 metrin ja vaihtoehdossa VE2 noin 645 metrin etäisyydelle. Karttatarkastelun perusteella Piilolan pohjavesialue sijaitsee maastossa voimalapaikkoja korkeammalla, minkä vuoksi pohjaveden virtaussuunta on pohjavesialueelta voimaloiden suuntaan.
Tuulivoima-alueen ulkopuolella sijaitsee **Palokosken (1284506)** 1-luokan pohjavesialue, joka on vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue. Sen etäisyys lähimpiin voimaloihin on noin 1,1 kilometriä vaihtoehdossa VE1 ja noin 1,6 kilometriä vaihtoehdossa VE2. Arviointiselostuksen mukaan maanrakennustöiden ei arvioida merkittävästi muuttavan pohjaveden virtausolosuhteita.

Sähkönsiirtoreitit pohjavesialueella
Suunnitellut sähkönsiirtoreitit eivät sijoitu luokitelluille pohjavesialueille. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat kuitenkin useiden reittivaihtoehtojen läheisyydessä.
Ketunmaan (1284517) pohjavesialue sijaitsee noin 340 metrin etäisyydellä vaihtoehdoista SVEA1 ja SVEA2 sekä noin 425 metrin etäisyydellä vaihtoehdoista SVEB1 ja SVEB2.
Piilolan (1284556) pohjavesialue sijaitsee noin 490 metrin etäisyydellä vaihtoehdoista SVEA1 ja SVEA2 sekä noin 381 metrin etäisyydellä vaihtoehdoista SVEB1 ja SVEB2.
Poutingin (12699137) pohjavesialue sijaitsee sähkönsiirtoreittien eteläpuolella noin 360 metrin etäisyydellä vaihtoehdosta SVEA1 ja noin 240 metrin etäisyydellä vaihtoehdosta SVEB1.
Vaihtoehdon SVEC läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita yhden kilometrin säteellä.

Yhteenveto
Lausunnossa pyydetään huomioimaan rakentamisen aikana mahdollisesti tehtävät kallioperän räjäytystyöt. Räjäytyksissä käytettävät kemikaalit voivat kulkeutua kalliorakojen ja lohkareiden välisten rakenteiden kautta pohjaveteen, mikä voi heikentää pohjaveden laatua.
Rakentamisen aikaisissa maarakennustöissä tulee kiinnittää huomiota kaivantojen syvyyteen sekä pohjaveden pinnankorkeuteen ja virtaussuuntiin. Pohjavesialueilla toteutettavissa toimenpiteissä on noudatettava erityistä huolellisuutta pohjaveden suojelemiseksi.
Hankkeen vaikutukset pohjavesialueisiin, vedenottamoihin, mahdollisiin varavedenottamoihin sekä yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivoihin tulee arvioida riittävällä tarkkuudella suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä. Tavoitteena on muodostaa mahdollisimman luotettava kokonaiskuva hankkeen vaikutuksista pohja- ja talousveden määrään sekä laatuun.

Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen

mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §).

Lisätietoja: Ympäristövaikutusten arviointiselostus Outojängän tuulivoimahanke ja 400 kV: n voimajohto kokonaisuudessaan:
https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Outoj%C3%A4nk%C3%A4_YVA-selostus_VALMIS%20%286%29.pdf

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki (763/1994)
Terveydensuojeluasetus (1280/1994)
Asumisterveysasetus (545/2015)

Tarkastaja

Marja Inkilä
TERVEYSTARKASTAJA
+358407679276
marja.inkila@tornio.fi

Dokumentin jakelu

Päätös toimitetaan Lupa- ja Valvontavirastolle sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi 30.10.2026 mennessä